QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR. JOSETTE DEMICOLI LL.D

Il-Pulizija
(Spettur Jurgen Vella)

Vs

Gilbert Scerri

Illum 20 ta' April, 2016

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjonijiet migjuba kontra l-imputat Gilbert Scerri, bin Salvatore u M'Dolores nee' Flores imwieled fil-15 ta' Settembru 1977, joqghod Blk B2, Flt 4, Triq il-Porzjunkola, San Pawl il-Bahar:

Talli fl-4 ta' Gunju 2012 ghall-habta tas-19:30hrs gewwa Telghat Rahal Gdid, Paola:

(1) Saq vettura bin-numru ta' registrazzjoni UMM-001 b'manjiera perikoluza.
(2) U b'nuqqas ta' hsieb u bi traskuragni jew b'nuqqas ta' hila fl-arti jew professjoni jew b'nuqqas ta' tharis tar-regolamenti tat-traffiku, involontarjament ikkaguna offizi ta' natura gravi fuq il-persuna ta' Aleandro Brignoli (persuna minuri) skont kif iccertifika Dr S. Camilleri M.D. Reg 3318 mill-M.D.H

Rat il-kunsens tal-Avukat Generali sabiex dan il-kaz jigi trattat bi procedura sommarja u li l-imputat iddikjara li m'ghnadux oggezzjoni li l-kaz tieghu jigi hekk trattat.

Semghet ix-xhieda.

Semghet it-trattazzjoni finali.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Rat li l-kaz thalla ghas-sentenza.

Kunsiderazzjonijiet

Illi l-imputat qieghed jigi akkuzat li nhar l-4 ta' Gunju 2012 gewwa Telghat Rahal Gdid, Paola saq il-karozza tieghu Reg Nru UMM-001 b'manjiera perikoluza; u li involontarjament kkaguna offiza ta' natura gravi fuq il-minuri Aleandro Brignoli.

Illi mil-provi prodotti jirrizulta li l-imputat kien qieghed isuq il-vettura tieghu tal-marka Toyota RAV 4 fit-Telghat Rahal Gdid, Paola fid-direzzjoni lejn Rahal Gdid. Il-hin kien ghall-habta tas-7.15 ta' filghaxija u billi kien Gunju kien ghadu d-dawl. Huwa u jsuq ma kellux traffiku quddiemu izda fil-karregjata opposta kien hemm it-traffiku prattikament karozza ma' karozza u ghalhekk it-traffiku kien miexi bil-mod. Gara li zewg minuri ossia l-ahwa Oswaldo u Aleandro Brignoli, dan tal-ahhar dak iz-zmien tal-incident kellu 8 snin u huh kien ukoll minuri. Dawn it-tfal ma kienux akkumpanjati minn adult billi ommhom kellha tattendi xi laqgha. Dawn il-minuri kienu marru l-futbol u ndunaw li ma kellhomx ic-cwievet tad-dar. Regghu daru, ma rawx karozzi gejjin u Oswaldo qal lil huh biex jaqsmu. Huma qasmu minn bejn il-karozzi li kienu qeghdin fit-traffiku. Oswaldo Brignoli jixhed li qabel ma qasmu t-triq ma rawx il-karozza tal-imputat u lemhuha meta kienu diga' f'nofs tat-triq. B'hekk grew biex ma ttajjarhomx izda Alejandro intlaqat meta kien diga' fuq il-bankina – kellu sieq fuq il-bankina u l-ohra le. Mal-impatt huh waqa' fuq il-bankina u habat rasu. Oswaldo Brignoli jixhed li l-imputat kien gej sparat. Ftit il-boghod minn fejn gara l-incident hemm zebra crossing. Alejandro Brignoli jixhed li qabel qasam it-triq huwa ma rax jekk kienux gejjin xi karozzi u dan billi kien mghaggel biex imur igib ic-cavetta. Huwa xehed li kien qieghed jaqsam it-triq ma' huh li waqqfu f'nofs ta' triq biex jara kienx hemm karozzi gejjin izda Alejandro baqa' jaqsam it-triq. Huwa xehed li kien b'sieq wahda fuq il-bankina u l-ohra taht, il-karozza ghaddiet u laqtitu u huwa waqa' fuq il-bankina. Il-karozza tal-imputat ma garbet l-ebda hsara. L-imputat jixhed li t-tfal gew quddiemu fin-nofs bhal sajjetta u huwa ma setax jarahom

ghaliex it-tfal huma qosra. Kif sehh l-impatt huwa nizel u cempel ghall-ambulanza.

L-imputat fix-xhieda tieghu sostna li jista' wkoll jaghti l-kaz li t-tifel seta' zelaq fuq ir-ramel li kien hemm taht il-bankina u habat wiccu mal-bankina ghaliex huwa ma semax impatt mal-karozza u lanqas ghafsa m'ghandu.

Illi l-Qorti tirreferi ghas-sentenza moghtija fl-ismijiet **Il-Pulizija vs Joelle Falzon**[1]

Illi f'sentenza moghtija mill-Qorti ta'l-Appelli Kriminali (sede inferjuri per. Imhallef J.Galea Debono) fl-ismijiet Il-Pulizija vs Robert Brincat deciza fit-22 ta' Novembru 2007 il-Qorti tkellmet kemm dwar ir-responsabbilta' tas-sewwieq kif ukoll dwar l-obbligi tal-*pedestrian* meta huwa jigi biex jaqsam it-triq u stqarret:

""Driver ghandu juza d-diligenza kollha biex jevita pedestrian li jaqsam it-triq, anki jekk il-pedestrian jaqsam negligentement u ghalhekk ghandu jigi ritenut responsabbli jekk ikun naqas minn xi dmir tieghu b' mod li jkun pogga ruhu f' pozizzjoni li ma setax jevita l-investiment tal-pedestrian. Il-kaz li fih driver jista' jkun ezentat mir-responsabbilita' hu dak biss fejn il-pedestrian b' xi att inaspettat u subitaneu jew xort' ohra b' xi ghemil tieghu ikun qieghed lid-driver f' pozizzjoni li anki bl-uzu tad-diligenza mehtiega dan ma setax assolutament jevita l-investiment."
(App. Krim. **"Il-Pulizija vs. DPC 347 Carmel Mifsud"** [26.6.1954] Kollez. Vol. XXXVIII, p.iv. p.859)

Mill-banda l-ohra gie ukoll ritenut li :-
"*Il-pedestrian ghandu certament drittijiet fic-cirkolazzjoni tat-traffiku imma ghandu ukoll l-obbligi. Jekk il-pedestrian ikun qieghed ruhu f' post fejn mhux suppost ikun, u driver li jkun qed isuq karozza b' mod regolari jsib ruhu f' pozizzjoni ta' emergenza subitanea minnhabba fih , dak id-driver ma ghandux jigi ritenut hati ta' sewqan perikoluz u tal-konsegwenzi li jista' jsofri dak il-pedestrian* ." (App.Krim. "**Il-Pulizija vs. Alfred Caruana**" [14.5.1955]; Kollez.Vol. XXXIX, p.iv p.1031).

"*Huwa veru li anki l-pedestrian ghandu d-doveri tieghu fit-traffiku stradali imma biex id-driver ta' karozza li jinvesti pedestrian u jikkagunalu offizi fuq il-persuna tieghu jista' jiskolpa ruhu, jehtieg li jirrizulta li l-kawza unika u*

[1] Qorti tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali deciza fil-25 ta' Marzu, 2014

determinanti tal-investiment kienet tikkonsisti fil-komportament imprudenti tal-pedestrian li gie milqut u ma tistax tigi nvokata mid-driver l-iskriminanti tal-emergenza subitanea meta tirrikori l-kolpa tal-awtista li tkun impedietu milli jevita l-konsegwenzi tal-emergenza. Il-konducenti ta' vetturi ma ghandhomx jipprezumu normalita' perfetta ta' komportament tal-pedestrian imma ghandhom dejjem jivvalutaw tajjeb il-kontingenzi stradali w jirregolaw il-velocita' taghhom b' margini sufficienti ta' sikurezza." (App. Krim. **"Il-Pulizija vs. George Muscat"** [6.5.1961] Kollez. Vol. XLV p.iv. 947)

Gie ukoll ritenut li "*ghalkemm il-pedestrian ghandu dritt li jkun fil-karreggjata biex jaqsam, certament ghandu ukoll id-dover li juza prudenza biex jaqsam..*" "*Jekk il-pedestrian ikun negligenti pero', dan ma jassolvix lid-driver tal-car milli juza dak il-grad ta' 'reasonable care' li tinhtieg. Dana kollu jinghad dejjem sakemm ma tkunx giet mill-pedestrian krejata lid-driver, bl-imprudenza tieghu, emergenza subitanea imprevedibbli, li rrendiet impossibbli, jew mhux ragionevolment possibbli, azzjoni tempestiva evaziva.*" (App. Krim. **"Il-Pulizija vs. J. Formosa"** Kollez. XLIII, p.iv. p.1023). F' sentenzi ohra mbaghad gew elaborati sitwazzjonijiet fejn din l-emergenza subitanea tavverra ruha ; eg. "*meta jaqsam f' daqqa u jissorprendi lill-konducent, jew jaghmel xi moviment insolitu u inaspettat*" (App. Krim. **"Il-Pulizija vs. J. Thornton"** Kollezz. Vol. XLV p.iv. p.920) jew meta pedestrian jinzel inaspettatament minn fuq il-bankina, jew li jaqsam jew jitfaccja ghall-gharrieda minn wara xi car iehor, jew li johrog minn xi kurva fit-triq, jew li jitfaccja ghall-gharrieda u inaspettatament quddiem il-karozza. (App. Krim. "**Il-Pulizija vs. Cassar Desain**" Kollez. Vol.XLVI . p.iv. p.765)."

Il-Qorti ghaddiet ukoll biex elenkat liema huma dawk is-sitwazzjonijiet fejn sewwieq jezimi ruhu minn kull responsabbilta ghall-investiment ta' pedestrian. Il-Qorti kompliet:

"Il-Corte di Cassazione Taljana, meta inkassat sentenza tal-Corte d' Appello di Bologna stabbiliet li f'kazijiet ta' investiment ta' pedestrian jista' tirrizulta it-tort esklussiv tal-*pedestrian* meta jikkonkorru is-segwenti kondizzjonijiet

a) "*che il-conducente, per motivi estranei a ogni suo obbligo di diligenza, sia venuto a trovarsi nella oggettiva impossibilita' di avvistare il pedone e di osservarne tempestivamente i movimenti;*
b) che i movimenti del pedone siano cosi' rapidi e inattesi da farlo convergere all' improvviso sulla traiettoria del veicolo;

c) che nessuna infrazione delle norme di circolazione o di comune prudenza sia riscontrabile nel comportamento del conducente."”

Il-Qorti kompliet tghid:

“Illi gie ritenut mill-Qrati Taghna li *“Hu dover ta' “driver to see what is in plain view”.* (App. Krim. "**Il-Pulizija vs. Joseph Vella**" - [10.8.1963]) u li *“min ma jarax dak li ragonevolment ghandu jara, ifisser li ma kienx qed izomm “a proper lookout”* (Appell Kriminali : **“Il-Pulizija vs. J.M. Laferla"** [17.6.1961]). "*Keeping a proper lookout means more than looking straight ahead. It includes awareness of what is happening in one's immediate vicinity. A motorist shall have a view of the whole road, from side to side, and in the case of a road passing through a built-up area, of the pavements on the side of the road as well.*" ("**Newhaus vs. Bastion Insurance Co. Ltd."** [1968].

Illi mbaghad, anki kieku l-*pedestrian* forsi ma esploratx sew it-triq qabel kompliet taqsam,” (f’dana il-kaz il-vittma kienet mara) “dan ma jezonerax lis-sewwieq mill-obbligi tieghu. Dan ghaliex …. f’ sede kriminali kull sewwieq iwiegeb ghall-agir tieghu indipendentement minn dak li jaghmel haddiehor, ammenoche’ dak li jigri ma jkunx dovut unikament u eskluzivament ghal xi tort da parti tal-*pedestrian* f' dan il-kaz. (Ara Appelli Kriminali: **“Il-Pulizija vs.Gaetano Schembri”** [16.3.1961]; **“Il-Pulizija vs. John Polidano**“[3.11.1963]**“Il-Pulizija vs.Rev.C.Mifsud”** (Kollez. Vol. XXXVIII; iv. p.1131) u ohrajn.). Fi kliem iehor, il-*“contributory negligence*” ma tezonerax lis-sewwieq jekk ma tkunx il-kawza unika tas-sinistru. (App.Krim.” **Il-Pulizija vs P.Vassallo”,** [Kollez.Vol.XXXVII,iv.p.883]).

Umbaghad jekk stess kien hemm xi negligenza kontributorja da parti tal-*pedestrian*, dan seta’ biss, ghal massimu, serva ghall-attenwazzjoni fil-piena u xejn aktar.”

Illi kif gie gustament ritenut f’sentenza ohra tal-Qorti tal-Appell Kriminali (Sede Inferjuri) f’sentenza moghtija fil-21 ta’ Mejju 1960 fl-ismijiet il-Pulizija vs Anthony Spiteri: “Driver ta’ karozza ghandu inegabbilment, fost ohrajn, zewg doveri: wiehed, dak li jzomm a *proper lookout* ghall-vejikoli, *pedestrians*, u *road-users* ohra; l-iehor, dak illi waqt is-sewqan hu jkun f’posizzjoni tali li jkollu f’kull hin kontroll sewwa tal-vejikolu.” Il-Qorti osservat “ma ghandux jintesa illi l-accidenti stradali huma ta’ spiss kwistjoni ta’ disattenzjoni ta’ *split*

second u l-kontingenzi tat-traffiku jistghu jkunu subitanei u inaspettati. (sottolinjar ta-Qorti). Dan hu certament sewqan negligenti; u ma jistax biex jeskludieh il-fatt illi it-triq kienet wiesgha u illi traffiku iehor ma kienx hemm fit-triq, u cirkostanzi ohra tal-mument. … ghal sewqan negligenti ma hemmx bzonn tal-vjolazzjoni ta' normi guridici specifici, imma bizzejjed li jkun hemm negligenza, fis-sens ta' nuqqas ta' prudenza ordinarja li wiehed ghandu jadopera biex jevita is-sinistri stradali."

Illi dwar ir-responsabbilta' tal-*pedestrian*, l-Highway Code ighallimna illi meta nigu biex naqsmu triq ghandhom jigu imhares is-segwenti regolamenti:

23. *Qabel taqsam, ieqaf qabel ma saqajk iħallu l-bankina, fejn int tkun tista' tara jekk ikun ġej xi ħadd. Tersaqx qrib ħafna tat-traffiku. Jekk m'hemmx bankina jew sidewalk żomm lura mit-tarf tat-triq iżda kun żgur li tista' tara t-traffiku li jkun ġej u li t-traffiku jkun jista' jara lilek.*

24. *Ħares sewwa madwarek u isma'. Il-vetturi jistgħu jiġġu minn kull direzzjoni. Isma' sewwa, għax kultant tista' tisma' t-traffiku qabel ma tarah.*

25. *Jekk tkun ġejja xi vettura, ħalliha tgħaddi. Erġa' ħares madwarek u isma'. Taqsamx qabel ma jkun hemm qtugħ mingħajr periklu fit-traffiku u inti tkun żgur li hemm ħafna ħin. Ftakar, anke jekk vettura għadha 'l bogħod, tista' tkun riesqa b'veloċità kbira.*

26. *Meta ma jkunx hemm periklu, aqsam dritt it-triq, tigrix, tmurx lagenba. Ibqa' hares u issemma' ghat-traffiku waqt li tkun qed taqsam, fil-kaz li jkun hemm xi traffiku li ma tkunx rajtu, jew fil-kaz li jitfaccja xi traffiku ghall-gharrieda*. (sottolinjar tal-Qorti)

Illi maghmula dawn il-kostatazzjonijiet ghalhekk jirrizulta indubbjament illi ghal dana is-sinistru stradali jahtu kemm l-imputat kif ukoll il-parti leza u dana ghas-segwenti ragunijiet. Illi Alejandro Brignoli li kien qieghed juza t-triq bhala *pedestrian* kellu l-obbligu illi joqghod ferm attent qabel ma jaqsam triq wiesgha u generalment traffikuza bhalma hi Telghet Rahal Gdid, Paola. Di piu' irrizulta mill-provi illi ftit 'il fuq minn fejn sehh l-incident, hemm *zebra crossing* li l-parti leza flimkien ma' huh setghu jaghmlu uzu minnha facilment. Il-Qorti tosserva ukoll illi l-parti leza kellu vizwali tajba tat-traffiku li kien qed jinsaq fit-triq billi kif diga' inghad it-triq inkwistjoni hija triq

pjuttost wiesgha. Dana qed jinghad ghaliex mill-atti ma jirrizultax illi l-imputat kien qieghed isuq b'xi *speed* eccessiv u kwindi l-parti leza ma jistax ighid illi sabu fuqu habta u sabta. Ma jistax ma jigix rilevat ukoll li l-parte leza huwa minuri li fiz-zmien tal-incident kellu tmien snin u kien akkumpanjat biss minn huh li wkoll kien minuri. Ebda adult ma kien qieghed jakkumpanjahom u dan meta t-triq fejn sehh is-sinistru hija triq traffikuza. Filwaqt li rrizulta li l-omm m'akkumpanjathomx il-futbol ghaliex kellha laqgha tal-precett jekk l-omm ma setghetx tkun maghhom ghal raguni valida, mela allura kellu jakkumpanjahom adult iehor ghaliex it-tfal certu konsegwenzi tal-agir taghhom mhux dejjem iqisuh proprju ghaliex huma tfal.

Illi dawn il-fatturi kollha, madanakollu, fil-fehma tal-Qorti ma jistghux jezimu kompletament lill-imputat minn kull htija ghal dana is-sinistru stradali. L-imputat jixhed li quddiemu ma kienx gej traffiku u kwindi zgur li ma kellu xejn quddiemu x'jostakola l-vizjoni tieghu. Il-fatt li huwa kien qieghed isuq vettura li hija ftit gholja u li l-minuri kienu qosra ma tistax tintuza' a beneficcju tieghu u dan meta t-tifel kien gej min-naha tieghu u meta nduna bih l-imputat jixhed li t-tifel kien diga' wasal f'nofs il-karozza tieghu. L-imputat ma kienx qieghed isuq b'attenzjoni u ghalhekk naqas li jara dak li kien in plain view. Dan tenut kont ukoll tal-fatt li l-minuri ntlaqat meta sieq minnhom kienet diga' fuq il-bankina u l-ohra le u kwindi t-triq kien prattikament qasamha kollha. Ghalhekk l-imputat ma jistax ighid li huwa nhasad ghax sab lit-tfal fuqu inaspettatament. L-imputat jixhed li lanqas sema' impatt izda meta ra t-tfal ghafas il-brejk. Dan ifisser biss li l-imputat ma kienx attent bizzejjed tant li ma ndunax bil-presenza tal-minuri fit-triq.

Maghdud dana kollu, jirrizulta ippruvat, illi l-imputat ma kienx qieghed isuq b'xi velocita eccessiva, anzi x'aktarx illi hija kienet qed issuq b'velocita' moderata ghaliex lanqas hsarat fil-karozza ma kellu u li kieku seta' wassal ghal incident ferm aktar serju. Ghalhekk, il-Qorti hija tal-fehma illi ghalkemm is-sewqan ta'l-imputata certament ma jistax jitqies bhala xi sewqan perikoluz kif gie akkuzat, madanakollu tqies illi l-imputat kien negligenti fis-sewqan tieghu u saq b'nuqqas ta' kont meta ma zammx dik il-*proper lookout* rikjesta mil-ligi.

Illi inkwantu ghan-natura tal-griehi sofferti minn Alejandro Brignoli jirrizulta mic-certifikati ezebiti u mix-xhieda tat-tabib prodott bhala

xhud li l-minuri sofra offiza ta' natura gravi u dan mhux kontestat lanqas mid-difiza. Dr Samantha Camilleri spjegat[2] li l-griehi gew ikklassifikati bhala gravi billi l-minuri kellu qasma fuq wiccu ghaliex tista' thalli marka. Mir-ritratti ezebiti[3] tal-minuri li ttiehdu proprju dakinhar tal-incident jirrizulta li l-minuri apparti griehi ohra sofra lacerazzjoni fuq mohhu fuq in-naha tal-lemin. Ghalhekk l-offiza hija ta' natura gravi kif previst fl-artikolu 216(1)(b) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi meta tigi biex tqies il-piena li ghandha tigi inflitta, l-Qorti ser tiehu in konsiderazzjoni n-negligenza kontributorja tal-parti leza, biex b'hekk dana is-sinistru stradali sehh b'tortijiet imputabbli liz-zewg partijiet. Dan madanakollu ma jistax, fil-kamp penali, iwassal sabiex l-imputat jigi mehlus mill-akkuzi migjuba fil-konfront tieghu. Il-Qorti qeghda tiehu wkoll in kunsiderazzjoni

Ghaldaqstant, il-Qorti, wara li rat l-artikoli 225, 226(1)(b), 216(1)(b) tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta u l-artikolu 15(1)(a) tal-Kapitolu 65 tal-Ligijiet ta' Malta inkwantu ghall-ewwel imputazzjoni ssib lill-imputat hati ta' sewqan traskurat u bla kont izda mhux ta' sewqan perikoluz u ghalhekk inkwantu ghal sewqan b'manjiera perikoluza qieghed jigi liberat minn tali akkuza, inkwantu ghat-tieni imputazzjoni qeghda ssib lill-imputat hati tal-akkuza migjuba fil-konfront tieghu u tikkundannah ihallas multa ta' elf ewro (€1000).

Inoltre b'applikazzjoni ta' l-artikolu 15(2) tal-Kapitolu 65 tal-Ligijiet ta' Malta tordna l-iskwalifika ta' kull licenzja tas-sewqan ta' l-imputat ghal tmint ijiem. Is-sospensjoni mis-sewqan tibda ghaddejja minn nofs il-lejl u minuta ta' llum.

Dr Josette Demicoli LL.D.
Magistrat

[2] Seduta tal-4 ta' Dicembru 2013
[3] Dok RB1 u RB2 a fol 51 u 52 tal-process